

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวิพัฒนา กรุงเทพมหานคร” นั้นใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ การวิเคราะห์และ สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร ประชากรที่วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระภิกษุที่ศึกษาในสำนักเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๕ สำนักเรียน ในเขตทวิพัฒนา ซึ่งมีพระภิกษุรวมจำนวน ๑๕๐ รูป

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากการคำนวณ ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ ๑๐๓ ตัวอย่าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมดคือจำนวน ๑๐๓ รูป ดังปรากฏในตารางที่

๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อสำนักเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	สำนักเรียนวัดปรณवास	๓๕	๒๑
๒	สำนักเรียนวัดโกมุทพุทธรังสี	๓๒	๒๐
๓	สำนักเรียนวัดศาลาแดง	๓๓	๒๔
๔	สำนักเรียนวัดวิศิษฐ์บุญญาวาส	๒๓	๒๑
๕	สำนักเรียนวัดสิริ	๒๗	๑๗
	รวม	๑๕๐	๑๐๓

๓.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ สารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
๓. สร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย
๔. เสนอยกร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

๕. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องที่ ๐.๘ - ๑.๐๐

๖. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระภิกษุและสามเณรที่ศึกษาในสำนักเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ ๐.๘๐๖

๗. นำแบบสอบถามที่ทดลองและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้ ๑. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน, ๒. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน, ๓. ด้านสื่อการเรียนการสอน, ๔. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวทฤษฎีของ ลิเคิร์ต (Likert) ที่ ๕ ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็นค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๑	คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๒	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๓	คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๔	คะแนน
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	๕	คะแนน

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end questions) ในรายด้าน ๔ ด้าน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอรับหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังโรงเรียน สำนักเรียนวัดปทุมวาส, สำนักเรียนวัดโกมุตพุทธรังสี, สำนักเรียนวัดศาลาแดง, สำนักเรียนวัดวิศิษฐ์บุญญาวาส, สำนักเรียนวัดสิริ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ สำนักเรียนวัดปทุมวาส, สำนักเรียนวัดโกมุตพุทธรังสี, สำนักเรียนวัดศาลาแดง, สำนักเรียนวัดวิศิษฐ์บุญญาวาส, สำนักเรียนวัดสิริ พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้

๓. ผู้วิจัยได้ไปติดต่อดำเนินการเองกับผู้อำนวยการสำนักเรียนพระปริยัติธรรม โดย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระภิกษุและสามเณร ที่ศึกษาในสำนักเรียนพระปริยัติธรรม นั้นเก็บข้อมูลโดยอาศัยแบบสอบถาม โดยอาศัยครูผู้สอนประจำเป็นผู้รวบรวม

๓.๔ การวิเคราะห์และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒ การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม ในรายด้าน ทั้ง ๔ ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินค่าระดับความคิดเห็น^๑ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง พึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง พึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

^๑ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร : สุริยาสาส์น, ๒๕๓๘), หน้า ๗๓.

๓ วิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

๔. นำแบบสอบถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการวิเคราะห์และแจกแจงความถี่

๓.๔.๑ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในรายด้าน ทั้ง ๔ ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทุกด้าน

๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การทดสอบค่าที (T – test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff) โดยกำหนดระดับสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕